

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 119/08-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2009 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti B., a. s., N., právne zastúpenej advokátom JUDr. P. K., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. Z-2-34 Cb 60/92 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. Z-2-34 Cb 60/92 p o r u š i l základné právo spoločnosti B., a. s., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Spoločnosti B., a. s., p r i z n á v a primerané finančné zadostučinenie v sume 6 500 € (slovom šesťtisícpäťsto eur), ktoré j e Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Spoločnosti B., a. s., p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 394,90 € (slovom tristodevät'desiatštyri eur a deväťdesiat centov), ktoré j e Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokáta JUDr. P. K., N., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 13. marca 2008 č. k. II. ÚS 119/08-12 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti B., a. s., N. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Z-2-34 Cb 60/92 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

1.1 Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že: *„Žalobou podanou na Krajský súd v Bratislave ešte dňa 27. 2. 1992 sme sa domáhali určenia, že žalovaný je zodpovedný za vady predmetu plnenia a je povinný nahradiť žalobcovi škodu, ktorá mu v súvislosti s vadnou dodávkou vznikla. ...*

Od podania žaloby k dnešnému dňu uplynulo viac ako 15 rokov a jedná sa v tejto veci o bezprecedentné prietahy v konaní a ignorovanie akýchkoľvek práv účastníka konania garantovaných občianskym súdnym poriadkom a najmä Ústavou SR.

Postup Krajského súdu v Bratislave neospravedlňuje ani skutočnosť, že počas viac ako 15 rokov trvajúceho súdneho konania sa vo veci vymenilo niekoľko sudcov, niekoľko predsedov Krajského súdu v Bratislave a v neposlednom rade aj niekoľko ministrov spravodlivosti.

Máme za to, že konaním a postupom (resp. nekonaním) Krajského súdu Bratislava je toto naše základné ústavné právo porušené, pretože krajský súd vo veci buď niekoľko rokov nekonal, alebo konal tak, že nerešpektoval občiansky súdny poriadok a Ústavu SR.

Krajský súd v Bratislave, proti ktorého činnosti naša ústavná sťažnosť smeruje, svojim postupom spôsobil prietahy v konaní, ktoré sa právne ťažko aj definujú.

My sme svojim konaním nespôsobili žiadne prietahy vo veci, tieto sú výlučne na strane Krajského súdu Bratislava. ...

Za dĺžku prieťahov v konaní Krajského súdu v Bratislave, za právnu neistotu, ktorú nám svojim postupom a nekonaním vo veci spôsobil, považujeme za primerané finančné zadostučinenie vo výške 400.000,- Sk.

Finančné odškodnenie si uplatňujeme ako peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, ktorá nám vznikla ako dôsledok toho, že v našej právnej veci Krajský súd Bratislava spôsobil prieťahy v podstate počas trvania celého súdneho konania v dĺžke 15 rokov.“

1.2 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod Z-2-34 Cb 60/92 porušil právo žalobcu B., a. s. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Krajskému súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. Z-2-34 Cb 60/92 prikazuje naďalej konať bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva B., a. s., primerané zadostučinenie v sume 400.000,- Sk, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný mu vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. P. K. trovy konania do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: krajský súd, zastúpený jej predsedníčkou JUDr. G. Š., listom sp. zn. Spr. 3258/08 z 18. decembra 2008 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu krajského súdu zo 7. januára 2009.

2.1 Predsedníčka krajského súdu uviedla chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci od roku 2005 a okrem iného dodala, že:

„... sťažnosť a uznesenie predložil vyšší súdny úradník dňa 18. 12. 2008 na vyjadrenie zákonnej sudkyňi, ktorá sa k veci písomne vyjadrila toho istého dňa, t. j. 18. 12. 2008 písomným podaním.

Uviedla, že žaloba došla súdu dňa 28. 02. 1992. V rámci zmien v rozvrhu práce súdu vo veci konalo niekoľko sudcov.

Vec bola sudkyňi pridelená podľa rozvrhu práce na rok 2005. Prevzala ju spolu s 299 ďalšími neskončenými vecami.

Uznesením zo dňa 19. 01. 2005 bola pripustená zmena účastníka konania na strane žalovaného, podľa ustanovenia § 92 ods. 2 OSP.

... na pojednávaní dňa 25. 05.2007 bol vyhlásený rozsudok.

Voči rozsudku Krajského súdu bolo podané odvolanie. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu zobral odvolanie v celom rozsahu späť. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6 Obo 183/2007 zo dňa 06. 11. 2008 odvolacie konanie zastavil.

Oznamujem Vám, že Krajský súd v Bratislave podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, netrvá na ústnom prerokovaní veci pred ÚS SR. “

2.3 Právny zástupca sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedníčky krajského súdu zaujal toto stanovisko:

«... Z pripojeného vyjadrenia vyplýva, že vzhľadom na viac ako 15-ročné trvanie súdneho sporu a prietahy v konaní Krajský súd Bratislava nie je schopný sa ani vyjadriť k obdobiu od podania žaloby od 28. 2. 1992 až do 19. 1. 2005, kedy spis prevzala naposledy konajúca sudkyňa, pretože tieto prietahy sú tak dlhodobé a evidentné, že krajský súd nemá k tomuto obdobiu žiadne argumenty a ani k nemu nezaujal žiadne stanovisko.

Obdobie od 19. 1. 2005 je zo strany krajského súdu zdôvodnené množstvom ďalších 299 neskončených vecí, ktoré mala na starosti vec prejednávajúca sudkyňa a teda pracovnou zaťaženosťou.

K takýmto dôvodom Ústavný súd SR vo viacerých svojich nálezochoch zaujal stanovisko, že pracovná zaťaženosť, prípadne práceneschopnosť sudcu a pod. nie je dôvodom, ktorý by zbavoval konajúci súd zodpovednosti za prietahy v konaní. Preto tieto dôvody považujeme za právne irelevantné a sme toho názoru, že Krajský súd Bratislava konal vo veci z výraznými a neospravedliteľnými prietahmi, keď vo veci boli aj obdobia niekoľko rokov, kedy zo spisom súd vôbec nič nerobil.

Vzhľadom k tomu, že medzičasom došlo na Najvyššom súde SR k skončeniu predmetného súdneho sporu, berieme týmto späť časť požadovaného petitu v znení:

„Krajskému súdu Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. Z-2-34 Cb 60/92 prikazuje ústavný súd konať bez zbytočných prietáhov.“, pretože takáto časť výroku by bola nevykonateľná.

V ostatnej časti zotrývame na svojej sťažnosti a jej dôvodoch a žiadame, aby jej bolo vyhovené.

Zároveň oznamujeme ústavnému súdu, že netrývame na ústnom prerokovaní vecí pred Ústavným súdom SR.»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. Z-2-34 Cb 60/92 najmä po 15. februári 1993, pretože ústavný súd chráni ústavnosť spôsobom, ktorý upravuje ústava a zákon o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde nadobudol účinnosť 15. februára 1993 a neobsahuje ustanovenie o spätnej účinnosti, preto ústavný súd nemá oprávnenie konať a rozhodovať o porušení práv fyzickej alebo právnickej osoby, ku ktorému došlo pred 15. februárom 1993 (napr. I. ÚS 81/03).

Dňa 28. februára 1992 podala sťažovateľka (resp. ešte jej právny predchodca) krajskému súdu žalobný návrh „o zodpovednosť za vady - reklamačný spor“ proti M., N. (ďalej len „žalovaný“), ktorým sa sťažovateľka domáhala „určenia, že žalovaný je zodpovedný za vady predmetu plnenia a je povinný nahradiť žalobcovi škodu, ktorá mu v súvislosti s vadnou dodávkou vznikla“. Vec bola pridelená sudkyňi JUDr. A. S.

Dňa 24. marca 1992 súd vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k žalobnému návrhu.

Dňa 6. apríla 1992 bolo krajskému súdu doručené vyjadrenie žalovaného.

Dňa 14. decembra 1993 súd zaslal sťažovateľke vyjadrenie žalovaného s tým, aby k tomuto zaujala písomné stanovisko.

Dňa 29. decembra 1993 sťažovateľka doručila svoje písomné stanovisko k vyjadreniu žalovaného.

Dňa 14. januára 1994 krajský súd zaslal žalovanému ostatné písomné stanovisko sťažovateľky a vyzval ho na vyjadrenie k tomuto podaniu.

Dňa 25. januára 1994 žalovaný reagoval na výzvu súdu zo 14. januára 1994, pričom svoje podanie doplnil ešte 7. marca 1994.

Dňa 26. augusta 1996 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 11. september 1996. Vo veci konal Mgr. M. M.

Dňa 9. septembra 1996 sťažovateľka predložila súdu vyčíslenie uplatnenej škody.

Dňa 11. septembra 1996 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom súd pripustil zmenu petitu. Pojednávanie bolo odročené na 2. október 1996. V ten istý deň súd uznesením č. k. 34 Cb 60/92-59 vyzval sťažovateľku na doplatenie súdneho poplatku.

Dňa 20. septembra 1996 sťažovateľka predložila súdu vyžiadané doklady.

Dňa 2. októbra 1996 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 10. októbra 1996 sťažovateľka a 23. októbra 1996 žalovaný doručili súdu svoje otázky určené pre znalca, ktorý by mal vykonať vo veci znalecké dokazovanie.

Dňa 8. novembra 2000 bola vec pridelená sudkyňi JUDr. J. G. V ten istý deň súd vyzval právnych zástupcov účastníkov konania, aby *„oznámili, či trváte na znaleckom dokazovaní - vzhľadom k tomu, že znalec zatiaľ ustanovený nebol - a o zodpovedaní otázok tak ako ste ich ešte v mesiaci október 1996 oznámili“*.

Dňa 27. novembra 2000 sťažovateľka oznámila súdu, že trvá na znaleckom dokazovaní v predmetnej veci.

Dňa 18. decembra 2000 žalovaný oznámil súdu, že trvá na znaleckom dokazovaní, ak je to potrebné pre objektívne rozhodnutie tohto sporu.

Dňa 5. marca 2004 bola vec pridelená JUDr. H. K.

Dňa 21. apríla 2004 sudkyňa uznesením č. k. Z-2-34 Cb 60/92-82 vyzvala sťažovateľku, aby upresnila svoj žalobný návrh.

Dňa 19. mája 2004 sťažovateľka reagovala na výzvu krajského súdu.

Dňa 19. januára 2005 prevzala vec na prerokovanie a rozhodnutie JUDr. J. G. V ten istý deň bolo vo veci vydané uznesenie č. k. Z-2-34 Cb 60/92-92, ktorým súd pripustil „*aby z konania vystúpil žalovaný M., N. a na jeho miesto nastúpil Ing. M. D., B., N.*“.

Dňa 8. marca 2005 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 24. jún 2005.

Dňa 24. júna 2005 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že vo veci bude nariadené znalecké dokazovanie. V ten istý deň sudkyňa uznesením č. k. Z-2-34 Cb 60/92-98 ustanovila „*Š., B., na vypracovanie znaleckého posudku*“.

Dňa 28. júla 2005 riaditeľ Š. (ďalej len „*ŠVPÚ*“) si vyžiadal súvisiace podklady na vypracovanie znaleckého posudku.

Dňa 1. augusta 2005 súd zaslal riaditeľovi ŠVPÚ požadovanú dokumentáciu.

Dňa 20. decembra 2005 bol krajskému súdu doručený znalecký posudok ŠVPÚ.

Dňa 31. decembra 2005 bol znalecký posudok ŠVPÚ zaslaný účastníkom konania s tým, aby sa k tomuto do 30 dní písomne vyjadrili.

Dňa 27. februára 2006 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného k znaleckému posudku.

Dňa 3. marca 2006 súd zaslal sťažovateľke vyjadrenie žalovaného k znaleckému posudku.

Dňa 17. marca 2006 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 28. apríl 2006.

Dňa 28. apríla 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 26. máj 2006.

Dňa 26. mája 2006 bolo pojednávanie odročené na 8. september 2006, pretože sa nedostavil svedok a ani právny zástupca sťažovateľky.

Dňa 15. júna 2006 právny zástupca žalovaného oznámil adresu navrhnutého svedka.

Dňa 8. septembra 2006 bolo pojednávanie odročené na 29. september 2006, pretože neboli vykázané doručenia predvolaní.

Dňa 29. septembra 2006 bolo pojednávanie odročené na 20. október 2006, pretože sa nedostavil právny zástupca žalovaného, ktorý bol na pracovnej ceste v zahraničí.

Dňa 20. októbra 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že vo veci bude vypracovaný znalecký posudok vysokou školou veterinárnou.

Dňa 27. októbra 2006 žalovaný navrhol súdu vykonať znalecké dokazovanie Ústavom...

Dňa 10. novembra 2006 sťažovateľka predložila súdu doklady na účely znaleckého dokazovania.

Dňa 20. novembra 2006 sudkyňa uznesením č. k. Z-2-34 Cb 60/92-182 ustanovila „*Ústav..., K., na vypracovanie znaleckého posudku*“.

Dňa 27. novembra 2006 ústav fyziológie hospodárskych zvierat odmietol vypracovanie znaleckého posudku v danej veci, pretože „*salmonelóza hydiny, nie je nosným smerom výskumu na našom ústave*“.

Dňa 5. decembra 2006 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 2. február 2007.

Dňa 24. januára 2007 žalovaný požiadal súd o zaslanie znaleckého posudku.

Dňa 1. februára 2007 žalovaný požiadal súd o odročenie pojednávania.

Dňa 2. februára 2007 bolo pojednávanie odročené na 9. marec 2007. Zároveň súd zrušil svoje uznesenie č. k. Z-2-34 Cb 60/92-182.

Dňa 9. marca 2007 bolo pojednávanie odročené na 20. apríl 2007, pretože sa nedostavil predvolaný svedok.

Dňa 20. apríla 2007 bolo pojednávanie odročené na 18. máj 2007, pretože sa nedostavil predvolaný svedok.

Dňa 18. mája 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 25. máj 2007.

Dňa 21. mája 2007 sťažovateľka doručila súdu upresnenie petitu svojho návrhu.

Dňa 25. mája 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom súd pripustil zmenu žalobného návrhu a napokon o veci rozhodol rozsudkom (návrh zamietol). Sťažovateľka podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, ktoré však neskôr zobrala späť. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6 Obo 183/07 zo 6. novembra 2008 odvolacie konanie zastavil.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Z-2-34 Cb 60/92 došlo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného, viac ako pätnásť rokov trvajúceho konania v danom prípade zjavne nebola závislá od zložitosti veci, ale, ako to bude v ďalšom vyhodnotené, predovšetkým od

správania (postupu) krajského súdu. Napokon ani predsedníčka krajského súdu (resp. zákonná sudkyňa) vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť posudzovanej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania už viac ako pätnásť rokov je samo osebe celkom jednoznačne neprimerané.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že krajský súd bol v danej veci bez akýchkoľvek dôvodov opakovane dlhodobo nečinný v období od 16. februára 1993 do 14. decembra 1993 (desať mesiacov), od 14. januára 1994 do 26. augusta 1996 (devätnásť mesiacov), od 23. októbra 1996 do 8. novembra 2000 (štyridsaťosem mesiacov), od 18. decembra 2000 do 21. apríla 2004 (štyridsať mesiacov), od 19. mája 2004 do 19. januára 2005 (osem mesiacov). Krajský súd teda počas viac ako desiatich rokov vo veci nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas napadnutého súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Obranu zákonnej sudkyne, že uvedená vec jej bola „*pridelená podľa rozvrhu práce na rok 2005*“, a to, že „*prevzala ju spolu s 299 ďalšími neskončenými vecami*“, nebolo možné akceptovať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce

prerokovanie veci - a teda vykonanie spravodlivosti - bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálnu kapacitu príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnúť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedníčky súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 25. mája 2007 bol v predmetnej veci na krajskom súde vyhlásený rozsudok, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať *„za právnu neistotu“* primerané finančné zadosťučinenie v sume 400 000 Sk, teda 13 277,57 €. *„Finančné odškodnenie si uplatňujeme ako peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, ktorá nám vznikla ako dôsledok toho, že v našej právnej veci Krajský súd Bratislava spôsobil priet'ahy v podstate počas trvania celého súdneho konania v dĺžke 15 rokov.“*

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa

citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä na viac ako desaťročnú nečinnosť krajského súdu v napadnutej veci považuje za primerané priznať sťažovateľke 6 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 25. mája 2007, spísanie sťažnosti z 25. mája 2007 a písomné stanovisko k vyjadreniu krajského súdu zo 7. januára 2009). Za dva úkony vykonané v roku 2007 patrí odmena v sume dvakrát po 98,59 € a režijný paušál dvakrát po 5,91 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2009 prislúcha odmena v sume 115,90 € spolu s režijným paušálom 6,95 € (v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 331,85 €, ku ktorej sume bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 63,05 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkovú sumu 394,90 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2009